

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1605
Karar No : 2007/4099

Davacı : Tüm Optisyen-Gözlükçüler Dernekleri Federasyonu
Vekili : Av. Turgut İlhan
Uğur Mumcu Cad. No.35/4 Gaziosmanpaşa - ANKARA

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent - ANKARA

Davanın Özeti : Gözlük camı fiyatlarına ilişkin olarak tavsiye niteliğinde liste yayınlanması ve dağıtılması ile bu işlemlere ilişkin dernek tüzüklerinde mevcut bulunan yetkilerin devamınının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesi hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulması talebinin reddi yolundaki Rekabet Kurulu'nun 04.01.2006 tarih ve 06-01/6-3 sayılı kararının; muafiyet verilmesi için 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan koşulların tümünün mevcut olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan koşulların mevcut olmaması nedeniyle dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Cihangir CENGİZ'in Düşüncesi : Dava konusu olayda davacı tarafından fiyat listesinin yayınlanma amacının tüketicilerin bilgilendirilmesi olduğunun ifade edilmesi, gözlükçülerin, Sağlık Bakanlığı'nın denetimine tabi olup daha fazla kâr amacıyla yanlış olan ucuz camın hastaya uygulanması gibi durumların, hem yasa hem de Bakanlık denetimi ile engellenmesi, bildirim taraf dernekler tarafından hazırlanacak bir fiyat listesinin, ilgili pazardaki rekabeti önemli derecede sınırlama potansiyeline sahip olduğunun anlaşılması karşısında davacı federasyonun ve bu federasyonu oluşturan derneklerin gözlük camı fiyatlarına ilişkin tavsiye niteliğinde fiyat listesi hazırlamasının ve bu fiyat listesinin dernek üyeleri olan tüm optisyen ve gözlükçülere dağılımı ile bu işlemlere ilişkin dernek tüzüklerinde mevcut bulunan yetkilerin devamınının 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan koşulları yerine getirmemesi nedeniyle, başvuru konusuna ilişkin olarak muafiyet talebinin reddi yolundaki dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmamıştır.

Bu durumda davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Engin ÇAKMAK'ın Düşüncesi : Dava, gözlük camı fiyatı yayımlanması konusunda 4054 sayılı Yasanın 4.maddesi uygulamasından, aynı Yasanın 5.maddesi uyarınca muafiyet tanınması yolunda yaptığı başvurunun reddine dair Rekabet Kurumununun 4.1.2006 gün ve 06-01/6-3 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4.maddesinde "Belirli bir mal

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1605
Karar No : 2007/4099

veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme,bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar,uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller,özellikle şunlardır:

a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının fiyatı oluşturan maliyet,kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,

b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,

c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi ,

e)Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f)Anlaşmanın niteliği veya ticari teammüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmeti ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın yada hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi,

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin yada teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder. Ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir" hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Kanunun uyuşmazlık tarihinde yürürlükte olan 5.maddesinde Kurulun, aşağıda belirtilen şartların tamamının varlığı halinde ilgililerin talebi üzerine teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4 üncü madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verebileceği belirtilmiş olup bunlar"

a)Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişmeler ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması,

b)Tüketicinin bundan yarar sağlaması,

c)İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması,

d)Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması, halleri olarak sayılmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1605
Karar No : 2007/4099

Dosyadaki belgelerin incelenmesinden, Danıştay 13.Dairesinin E:2005/194 sayılı esasına kayıtlı dosyada görülen uyuşmazlıkta, gözlükçü derneklerinin müştereken belirledikleri fiyat listelerini bastırarak üyelerine dağıtmak, gözlükçülükle ilgili mal ve hizmetlerin fiyatlarını birlikte belirlemek, fiyat listelerini oluşturmak fiillerinin üyeler arası fiyat birliği sağlamak yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4.maddesinin ihlali sonucunu doğurduğu belirlenmiş olup, bu saptamanın aksine ve muafiyet sağlama sonucunu doğuracak yeni bir hukuki durumun varlığından da sözedilemeyeceğinden yasaya uygun olarak tesis edildiği açık olan dava konusu işlemin iptali istemiyle açılan davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüldü:

Dava, gözlük camı fiyatlarına ilişkin olarak tavsiye niteliğinde liste yayınlanması ve dağıtılması ile bu işlemlere ilişkin dernek tüzüklerinde mevcut bulunan yetkilerin devamının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesi hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulması talebinin reddi yolundaki Rekabet Kurulu'nun 04.01.2006 tarih ve 06-01/6-3 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 4. maddesinin ilk fıkrasında, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğurabilecek nitelikte olan teşebbüslerarası anlaşmaların, uyumlu eylemlerin ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, ikinci fıkrasında bu haller özellikle sayılmıştır.

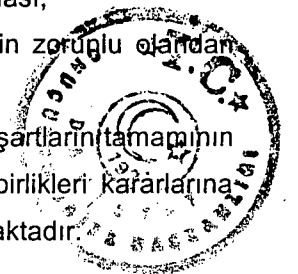
Kanun'un 5. maddesinin ilk fıkrasında, "Kurul, aşağıda belirtilen şartların tamamının varlığı halinde teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verebilir." denildikten sonra bu şartlar; "a) Malların üretim ve dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması,

b) Tüketicinin bundan yarar sağlanması,

c) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması,

d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olarak fazla sınırlanmaması" olarak sayılmıştır.

Bu hükümlerin birlikte değerlendirilmesinden; 5. maddede sayılan şartların tamamının varlığı halinde teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarına Kanununun 4. maddesinin getirdiği yasaktan muafiyet tanınabileceği anlaşılmaktadır.

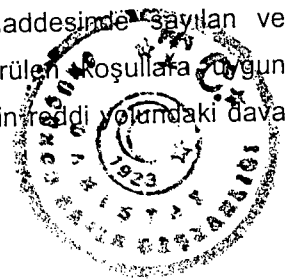
T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1605
Karar No : 2007/4099

Dosyanın incelenmesinden, davacının Kurum kayıtlarına 07.10.2005 tarih ve 7063 sayı ile intikal eden dilekçesi ile hem kendi adına hem de üye dernekler adına; gözlük camı fiyatlarına ilişkin tavsiye niteliğinde fiyat listesi hazırlanması ve bu fiyat listesinin dernek üyeleri olan tüm optisyen ve gözlükçülere dağıtımı ile bu işlemlere ilişkin dernek tüzüklerinde mevcut bulunan yetkilerin devamının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasını istediği, başvuru üzerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 5. maddesi uyarınca düzenlenen 15.12.2005 tarih ve 2005-2-101/MM-05-IS sayılı Muafiyet Ön İnceleme Raporunun 06-01 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek istemin reddi yolundaki dava konusu Kurul kararının verildiği anlaşılmıştır.

Davacı federasyona gözlük camı fiyatlarına ilişkin tavsiye niteliğinde fiyat listesi hazırlanması yetkisi veren tüzüğün 5. maddesinin (n) bendinde " Optisyen-Gözlükçülerin teknik iş kademelerine ve meslekî haklarına ait birim fiyat unsurlarına dayanarak gözlük camı ve çerçevesi, kontakt lens, interküler lens, protez göz, prizma, frensel prizma, teleskopik gözlük ve gözlükçülükle ilgili her türlü malzeme ve lens solüsyonlarına ait fiyatları ve fiyat listelerini belirlemek ve ilgili kamu kuruluşlarına sunmak, üyeleri arasında fiyat birliğini sağlamak. ..." hükmüne yer verilmiştir. Davacı federasyona üye derneklerin tüzüklerinde de aynı şekilde fiyat listesi hazırlama ve dağıtma konusunda derneklere görev ve yetki verildiği anlaşılmaktadır.

Davacı, her ne kadar; fiyat listesine uyulmasının ne yasal ne de idarî bakımdan bir sakıncası bulunmadığını ve uyulmaması durumunda herhangi bir yaptırım uygulanmayacağını iddia etmişse de, olayda, başvuru konusu olan fiyat listelerinin yayınlanması rekabet hukukunda yatay fiyat tespiti anlamına geldiğinden birbirinin rakibi olan teşebbüsler tarafından kurulan derneklerin bu tür bir liste yayınlamaları da aynı nedenle 4054 sayılı Kanun'a aykırı bir durumdur.

Dava konusu Rekabet Kurulu kararında da belirtildiği üzere davacı tarafından fiyat listesinin yayınlanma amacının tüketicilerin bilgilendirilmesi olduğunun ifade edilmesi, gözlükçülerin, Sağlık Bakanlığı'nın denetimine tabi olup daha fazla kâr amacıyla yanlış olan ucuz camın hastaya uygulanması gibi durumların, hem yasa hem de Bakanlık denetimi ile engellenmesi, bildirimde taraf dernekler tarafından hazırlanacak bir fiyat listesinin, ilgili pazardaki rekabeti önemli derecede sınırlama potansiyeline sahip olduğunun anlaşılması karşısında davacı federasyonun ve bu federasyonu oluşturan derneklerin gözlük camı fiyatlarına ilişkin tavsiye niteliğinde fiyat listesi hazırlamasının ve bu fiyat listesinin dernek üyeleri olan tüm optisyen ve gözlükçülere dağılımı ile bu işlemlere ilişkin dernek tüzüklerinde mevcut bulunan yetkilerin devamının 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan ve tamamının varlığının birarada bulunmasının zorunlu olduğu öngörülen koşullara uygun olmaması nedeniyle, başvuru konusuna ilişkin olarak muafiyet talebinin reddi yolundaki dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık görülmemiştir.

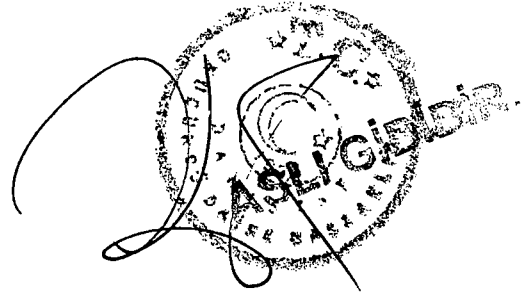
T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1605
Karar No : 2007/4099

Açıklanan nedenlerle davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 60,80.-YTL yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine 26.06.2007 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Ali	Orhun	Turan	Zümrüt
ÖZTÜRK	ÖZTÜRK	YET	KARAKAYA	ÖDEN

Yargılama Giderleri :

Toplam Harç : 45,80.-YTL
Posta Gideri : 15,00.-YTL
Toplam : 60,80.-YTL

DŞ/17.07.2007